

WYROK ŁĄCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 września 2017 r.

Sąd Rejonowy w Piotrkowie Trybunalskim w Wydziale II Karnym w składzie:

Przewodniczący: SSR Rafał Nalepa

Protokolant: Witold Wojtak

w obecności Prokuratora: Marcina Polaka

po rozpoznaniu sprawy M. D., s. B. i H. zd. B., urodzonego (...) w P. (...), skazanego prawomocnymi wyrokami:

I. Sądu Rejonowego w P. (...) z 22 listopada 2016 r. w sprawie II K 511/16 za czyn z art. 190 § 1 kk popełniony 16 stycznia 2016 r. na karę 3 miesięcy pozbawienia wolności, za czyn z art. 190 § 1 kk popełniony 25 marca 2016 r. na karę 3 miesięcy pozbawienia wolności, za czyn z art. 279 § 1 kk popełniony 8 lutego 2016 r. na karę 1 roku pozbawienia wolności oraz karę łączną 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności; skazany odbywa karę od 19 stycznia 2017 r.;

II. Sądu Rejonowego w P. (...) z 14 czerwca 2017 r. w sprawie II K 814/16 za czyn z art. 278 § 1 kk w zw z art. 12 kk i art. 64 § 1 kk popełniony od maja 2016 roku do 17 lipca 2016 na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności; skazany nie rozpoczął odbywania kary;

1. na podstawie art. 85 § 1 – 3 kk, art. 85 a kk, art. 86 § 1 kk wymierza skazanemu M. D. z wyroków opisanych w punktach I i II karę łączną 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności;

2. na podstawie art. 577 kpk na poczet kary łącznej pozbawienia wolności zalicza oskarżonemu okres pozbawienia wolności w sprawie opisanej w punkcie I od 20 kwietnia 2016 r. do 21 kwietnia 2016 r. oraz od 19 stycznia 2017 r.; przyjmując, że jeden dzień rzeczywistego pozbawienia wolności jest równoważny jednemu dniowi kary pozbawienia wolności;

3. na podstawie art. 576 kpk orzeka, że wyroki podlegające połączeniu nie podlegają wykonaniu w zakresie objętym niniejszym wyrokiem łącznym a w pozostałym zakresie podlegają odrębnemu wykonaniu;

4. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adwokata M. J. kwotę 147,60 (sto czterdzieści siedem złotych sześćdziesiąt groszy) tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej skazanemu z urzędu;

5. zwalnia skazanego od wydatków, którymi obciąża Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Z urzędu ustalono, że M. D. został skazany następującymi wyrokami:

1. Sądu Rejonowego w P. (...). z dnia 4 grudnia 2002 roku w sprawie VII K 417/02 za czyn z art. 278 § 3 kk popełniony w dniu 1 lipca 2002 roku na karę 12 miesięcy ograniczenia wolności. Skazany odbył karę w całości w dniu 14 kwietnia 2004 roku.

2. Sądu Rejonowego w P. (...). z dnia 14 stycznia 2004 roku w sprawie II K 515/03 za czyny popełnione w listopadzie 2002 roku, 31 grudnia 2002 roku i 15 kwietnia 2003 roku, za które wymierzono (za każde z nich) karę po 1 rok pozbawienia wolności, zaś kara łączna wyniosła 1 rok 6 miesięcy pozbawienia wolności, jej wykonanie warunkowo

zawieszono. Postanowieniem z dnia 28 grudnia 2004 roku zarządzono wykonanie wobec skazanego kary. Skazany odbył karę w całości w dniu 10 sierpnia 2006 roku.

3. Sądu Rejonowego w P. (...)z dnia 31 stycznia 2011 roku w sprawie II K 845/10 za czyn z art. 288 § 1 kk w zw. z art. 12 kk popełniony w dniu 24 września 2010 roku na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawieszono. Postanowieniem z dnia 4 sierpnia 2011 roku zarządzono wykonanie wobec skazanego kary. Skazany odbył karę w całości w dniu 2 grudnia 2012 roku.

4. Sądu Rejonowego w P. (...)z dnia 7 października 2011 roku w sprawie II K 605/11 za czyn z art. 278 § 1 kk popełniony w dniu 11 sierpnia 2011 roku na karę 8 miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawieszono i karę grzywny. Postanowieniem z dnia 4 sierpnia 2011 roku zarządzono wykonanie wobec skazanego zastępczej kary pozbawienia wolności za orzeczoną grzywnę. Skazany odbył zastępczą karę pozbawienia wolności z dniem 11 stycznia 2013 roku. Postanowieniem z dnia 13 stycznia 2014 roku skazanemu zarządzono wykonanie karę pozbawienia wolności. Skazany odbył ją w całości w dniu 12 grudnia 2015 roku.

5. Sądu Rejonowego w P. (...)z dnia 24 lipca 2012 roku w sprawie II K 204/12 za czyny z art. 278 § 1 kk popełnione: w dniu 31 października 2011 roku oraz w dniu 17 września 2011 roku na karę łączną 4 miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawieszono oraz karę łączną grzywny. Postanowieniem z dnia 18 sierpnia 2014 roku, z uwagi na kontrawencjonalizację, zamieniono wymierzone skazanemu kary pozbawienia wolności na karę 30 dni aresztu. Skazany odbył karę aresztu w całości w dniu 31 marca 2014 roku. Podobnie, skazany odbył zastępczą karę aresztu za orzeczoną grzywnę w dniu 05 maja 2014 roku.

6. Sądu Rejonowego w P. (...)z dnia 12 września 2013 roku w sprawie II K 498/13 za czyn z art. 158 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk popełniony w dniu 26 lutego 2013 roku na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności. Skazany odbył ją w całości w dniu 16 kwietnia 2015 roku.

7. Sądu Rejonowego w P. (...) z dnia 26 czerwca 2014 roku w sprawie II K 115/14 za czyn z art. 280 § 1 kk w zw. z art. 283 kk w zw. z art. 64 § 1 kk popełniony w 22 października 2013 roku na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz grzywnę. Skazany odbył w całości zastępczą karę pozbawienia wolności za wymierzoną grzywnę w dniu 19 czerwca 2014 roku, zaś w dniu 3 lutego 2016 roku został warunkowo przedterminowo zwolniony, okres próby został oznaczony do dnia 03 lutego 2018 roku.

8. Sądu Rejonowego w P. (...) z dnia 22 listopada 2016 roku w sprawie II K 511/16 za czyny popełnione w dniach: 16 stycznia 2016 roku, 25 marca 2016 roku, 8 lutego 2016 roku na karę łączną 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności. Skazany rozpoczął jej wykonywanie w dniu 19 stycznia 2017 roku, przewidywany koniec kary został oznaczony na 17 lipca 2018 roku.

9. Sądu Rejonowego w P. (...). z dnia 14 czerwca 2017 roku w sprawie II K 814/16 za czyn popełniony w okresie od maja do 17 lipca 2016 roku z art. 278 § 1 kk w zw. z art. 12 kk w zw. z art. 64 § 1 kk na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności. Skazany nie rozpoczął jeszcze odbywania tej kary.

Kwestia wydania wyroku łącznego w stosunku do skazanego co do wyroków w punktach 1-7, była już przedmiotem rozważań Sądu, który w dniu 3 listopada 2014 roku wydał wyrok łączny, którym umorzył postępowanie w tym zakresie (II K 402/14). Podobnie, postanowieniem z dnia 26 maja 2017 roku, w sprawie II K 13/17, Sąd umorzył postępowanie w zakresie wydania wyroku łącznego obejmującego skazania w sprawach od 1 do 8. Konfiguracja skazań uległa zmianie, ponieważ do katalogu doszedł wyrok w sprawie 9.

W niniejszej sprawie, z uwagi na wydanie wyroków skazujących wobec oskarżonego po dniu 1 lipca 2015 roku (wyroki z punktów 8-9) zaszła konieczność rozważenia, czy przy orzekaniu w przedmiocie wyroku łącznego należy zastosować przepisy obowiązujące do dnia 1 lipca 2015 roku, czy też w brzmieniu nadanym ustawie Kodeks Karny nowelizacją z dnia 25 lutego 2015 roku (Dz. U. 2015 r., poz.396).

W ocenie Sądu, dla skazanego, względniejszą ustawą jest nowa ustawa (obowiązująca od 1 lipca 2015 roku), albowiem pozwala na lepsze ukształtowanie kary łącznej, dające realną korzyść w postaci krótszego pobytu w zakładzie karnym, czego nie daje skazanemu ustawa poprzednio obowiązująca .

Pod rządami „starej ustawy”, możliwym było orzeczenie kary łącznej, pod warunkiem, że sprawca popełnił dwa lub więcej przestępstw zanim zapadł pierwszy wyrok, chociażby nieprawomocny, co do któregośkolwiek z przestępstw i wymierzono za nie kary tego samego rodzaju lub inne podlegające łączeniu (art. 85 kk w brzmieniu do 1 lipca 2015 roku).

Spośród wyroków wydanych przed 1 lipca 2015 roku wobec skazanego (wyroki 1-7) warunek realnego zbiegu przestępstw został spełniony jedynie w przypadku 1 i 2 wyroku w części dot. przestępstwa popełnionego w listopadzie 2002 roku, albowiem wyrok w pierwszej sprawie (1) zapadł 4 grudnia 2002 roku, a pierwszy z czynów, za które został skazany M.D. wyrokiem opisanym w punkcie 2 został popełniony w listopadzie 2002 roku więc przed wydaniem „pierwszego nieprawomocnego wyroku”. Problem jednak w tym, że wyroki te (1 i 2) zostały w zakresie kar wykonane w całości przed datą orzekania w niniejszej sprawie co ma dla skazanego takie znaczenie, iż nawet gdyby orzeczono karę łączną przy zastosowaniu absorpcji, to i tak nie miałyby to przełożenia na czas pobytu w zakładzie karnym. Otóż obowiązujące przepisy nie pozwalają na odliczenie skazanemu nadwyżki, wynikającej z przewagi okresów odbytych jednostkowo kar w kumulacji nad ewentualną karą łączną (ukształtowaną korzystnie i niższą od sumy kar odbytych odrębnie) w sytuacji, kiedy wszystkie kary jednostkowe wchodzące w skład kary łącznej zostały już wykonane. Takie rozwiązanie nigdy nie obowiązywało na gruncie Kodeksu karnego. Co innego, gdyby którakolwiek z kar jednostkowych, będących częścią składową kary łącznej, była jeszcze wykonywana w trakcie wydawania wyroku łącznego. Wówczas sąd wyrokujący dokonując stosownych zaliczeń lub sędzia penitencjarny, zmieniając kolejność wykonywania kar mógłby określić, iż kara łączną była wykonywana już wcześniej zaliczając na jej poczet okresy wykonania kar jednostkowych. Jednakże taka opcja jest w sprawie wykluczona, gdyż nie można zmieniać kolejności wykonywania kar już odbytych a tylko takich, które podlegają wykonaniu. Skazany mógłby tutaj zyskać „jedynie na papierze”.

Hipotetycznie, warunek uprzednio obowiązującego art. 85 kk w zakresie zbiegu przestępstw spełniały też wyroki z punktów 4 i 5, jednakże z uwagi na kontrapencjonalizację kary z wyroku 5, orzeczenie kary łącznej stało się niemożliwe, albowiem łączenie kary pozbawienia wolności z karą aresztu, a więc kar różnorodnych, nie jest dopuszczalne.

Dlatego też, Sąd uznał, że należy zastosować przepisy nowej ustawy i zmienionego art. 85 kk, w myśl którego, jeżeli sprawca popełnił dwa lub więcej przestępstw i wymierzono za nie kary tego samego rodzaju albo inne podlegające łączeniu, sąd orzeka karę łączną. W porównaniu z poprzednim stanem prawnym, ustawodawca zrezygnował z konstrukcji realnego zbiegu przestępstw przy orzekaniu kary łącznej, jednocześnie jednak wprowadzono warunek, aby podstawą wymierzenia kary były kary **podlegające wykonaniu**, eliminując tym samym możliwość orzekania kary łącznej w stosunku do kar już odbytych.

I tak, warunki te spełniają wyroki z punktów 8 i 9, albowiem orzeczone w nich kary są jednorodnej, są to: kara łączna 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz kara 10 miesięcy pozbawienia wolności, nie zostały również odbyte przez skazanego, podlegając wykonaniu a nic nie stoi na przeszkodzie aby łączyć karę łączną z karą jednostkową, gdyż wprost pozwala na to przepis art. 85 § 2 kk.

Sąd w niniejszym składzie, podobnie z resztą jak skazany, który nie złożył zażalenia, podziela pogląd wyrażony w uzasadnieniu postanowienia z dnia 26 maja 2017 roku (II K 13/17), iż nie było możliwym połączenie kary wymierzonej wyrokiem II K 115/14 (7) z karami wymierzonymi wyrokami II K 511/16 i II K 814/16. Brak jest podstaw aby od niego odstąpić przy nie zmienionej sytuacji faktycznej i stanie prawnym. Przestępstw w sprawach 8 i 9 skazany dopuścił się w czasie warunkowego przedterminowego zwolnienia z kary w sprawie 7. Należy więc uznać, że skazany popełnił zarówno czyny osądzone w sprawie II K 511/16 jak i w sprawie II K 814/16 w okresie po rozpoczęciu, a przed zakończeniem wykonywania innej kary tj. kary orzeczonej wyrokiem II K 115/14. Kara z wykonywania której

skazany został warunkowo przedterminowo zwolniony, choć faktycznie w danym momencie niewykonywana, nie jest karą ostatecznie niepodlegającą wykonywaniu. Taki przymiot ma kara odbyta, przedawniona. Do momentu upływu okresu próby powiększonego o 6 miesięcy, istnieje nadal możliwość odwołania warunkowego przedterminowego zwolnienia i osadzenia skazanego w zakładzie karnym (zob. wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach II AKa 388/16). Za takim rozumowaniem przemawia również treść art. 82 § 1 kk, który mówi, iż karę z której skazanego warunkowo przedterminowo zwolniono uważa się za odbytą (...) dopiero po upływie okresu próby. W sprawie okres próby upływie 3 lutego 2018 r.

Podobna sytuacja ma miejsce np. w czasie innych legalnych (przerwa w karze) czy też nielegalnych (ucieczka z zakładu karnego) pobytów skazanego poza jednostką penitencjarną, które są nadal traktowane jako wykonywanie kary.

Jest to ustawowa przeszkoda do połączenia kary w sprawie II K 115/14 z dwoma ostatnimi karami.

Sąd, w myśl art. 86 § 1 i 4 kk, mógł orzec karę łączną w granicach od kary najsurowszej – 1 roku i 6 miesięcy do sumy kar tj. 2 lat i 4 miesięcy pozbawienia wolności. Orzeczona kara łączna – 2 lata pozbawienia wolności, została ukształtowana na zasadzie aspiracji bliższej kumulacji. Wobec skazanego nie mogła mieć zastosowania zasada pełnej absorpcji, albowiem przestępstwa, za które wymierzono mu karę wyrokami z punktu 8 i 9, nie pozostały ze sobą w związku – były wymierzone przeciwko różnym dobrom (art. 190 kk a art. 278 i 279 kk) i przeciwko różnym pokrzywdzonym. Skazany dysponuje jedynie przeciętną opinią z jednostki penitencjarnej, co świadczy o niskich postępach resocjalizacyjnych, przemawiając za koniecznością dłuższego pobytu w izolacji. Wprawdzie był kilkukrotnie nagradzany, jednak do popełnionych przestępstw prezentuje mało krytyczny stosunek. Z drugiej jednak strony, Sąd wziął pod uwagę to, że przestępstwa z wyroków 8 i 9 dzielił stosunkowo krótki okres czasu, co sprzeciwiało się orzeczeniu kary łącznej na zasadzie pełnej kumulacji, czego żądał organ prokuratorski.

Na podstawie § 17 ust. 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U. 2016 poz. 1714) zasądzono na rzecz adwokata M. J. wynagrodzenie w wysokości 120 złotych, powiększone o VAT z tytułu pomocy prawnej udzielonej skazanemu z urzędu.

Na podstawie art. 624 §1 kpk zwolniono skazanego od kosztów postępowania o wyrok łączny, bo odbywa karę, nie posiada dochodów, ani majątku, więc wyłożenie wydatków było by dla niego zbyt uciążliwe, a jednocześnie nie dałoby się ich wyegzekwować w drodze egzekucji.